

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Virtvtvm Adeptione, Siue De Instrvmentis
Assequendæ Virtvtis libellus R. P. Iacobi Alvarez De Paz
Toletani è Societate Iesv**

Álvarez de Paz, Jacobo

Coloniae Agrippinae, 1615

§. 1. De Prudentia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46634](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46634)

raciones communes; & rectum iudicium præter legem communem, cum negotij qualitas ordinarias regulas in sui dispositione non patitur. Hæc omnia rectè & accõmodatè ad Theologicam tractationem dicta sunt. Nos verò, qui virtutum naturas in ordine ad spiritualem vitam breuissimè delibamus, in quinque tantum partes hanc virtutem distribuimus: nempe in *prudentiam, discretionem, docilitatem, sollicitudinem, & circumspeditionem*, quas qui assequutus fuerit, non in infimo gradu lucem ad spiritualiter viuendum habebit.

De Prudentia. §. I.

Prudencia est virtus intellectus practici, qua proposito nobis sine virtutis, media ad illum consequendum per consultationem inquirimus, & per iudicium inuenimus, & per præceptum efficax executioni mandamus. Bernardus ex Augustino breuiùs eam definiuit dicens: *Est cognitio rerum appetendarum, & fugiendarum.* Et ipse Augustinus alio loco ait:

*Ber. serm.
de villico.*

ait: Prudentia est amor, ea, quibus ad-
iuuatur in Deum, sagaciter eligens.
vocat autem eam amorem. non quia a-
mor sit, sed quia ad amorem, bonorum,
quibus ad virtutem iuuamur impellit.

Aug. lib. 1.
de lib. ar-
bit. c. 13.
l. de mo-
rib. Eccl.
c. 25.

Incitamenta ad prudentiam sunt:

I. Virtutes aliæ sine prudentia, non
tantum decorem & pulchritudinem
perdunt, sed etiam ex statu virtu-
tum in vitia dilabuntur. Nisi enim
prudenter se habeant, vel à regula sua
exorbitant, vel deficiunt, & ideo
vitium per excessum, vel per defe-
ctum fiunt. Vnde Bernardus: Tolle
hanc, & virtus vitium erit. Ipsaque
affectio naturalis in perturbationem
magis conuertetur, exterminiumque na-
tura. Et Gregorius ait: Nisi virtutes
reliqua sapientia epulis repleta, quæ
operantur, prudenter agant, virtutes
esse nequaquam possunt.

Ber. ser.
49. in
Cant.
Greg. 2.
mor. c.
33.

II. Homo sine prudentia, in pe-
riculo casus manifestè versatur, quia
cui lux ista præstantissima intellectus
deficit; cæcus est: necessarioque aut
in loco inuio & periculoso securus
ambulabit, & se præcipitem aget,

F

aut

Iustin in
ligno vite
de prudē.
6.3.

aut in loco tuto & plano timebit, & præ timore iter perfectionis non arripiet. Optimè Laurentius Iustinianus ait: Non potest quis à malo fugere, & se in bono conseruare, nisi in cunctis, quæ agit, præsit prudentia; per quam discernendo cunctas singulasq; valeat moderari voluntates: ne opinio versipellis fallat, ne decipiat sermo versutus, ne quod malum est, bonum; ne quod bonum est, malum esse credatur.

Mat. 25. 1.

Hila &
Hier. ib.

III. Regnum cælorum, id est, Ecclesia, decem virginibus cõparatur, quarum quinque erant fatuæ, & quinque prudentes. Harum salus prudentiæ tribuitur, quia nimirũ acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus nam considerantes fidem solam lampade significatam ad salutem nõ sufficere, oleum, id est, bona opera (vt interpretantur Hilarius & Hieronymus) habere voluerunt. Illarum verò dånatio ex stultitia opposita prudentiæ processit; quia sola fide contentæ oleum bonorum operum contempserunt. Magna ergò & summè necessaria est virtus prudentiæ, quæ
virgines

virgines seruat & à dānatione liberat, quatenus media à Deo ad salutem instituta, opere tenenda esse efficaciter dicat.

Actiones Prudētis sunt: I. Finē totius vitæ, sc. beneplacitum Dei & acquisitionem beatitudinis, attentè respicere, & in quocunq; speciali negotio propriū et virtutis finē intueri.

II. De medijs ad finē consequendū per diuinas leges consultare, pro luce ad intelligendā diuinam voluntatē orare, diligenti etiam meditatione & consilio aliorum uti, ac quæque non multum sibi ipsi fidere.

III. De his, quæ in consultationem allata sunt, iudicare, & inutilia ab vtilibus, & mala à bonis, considerato statu nostro ac vocatione, nec non & viriū mensura discernere.

IV. Ea, quæ meliora sunt, & fini, ad quem tendimus, congruentiora, præligere.

V. Volūtatē, & ceteras animi vires ad ea, quæ electione acceptata sunt, operi exequēda efficaciter p̄ imperiū inflectere. *Vir enim sapiēs, fortis est, &*

PROV. 14. vir doctus, robustus & validus, qui non solum rectè iudicat, & eligit, sed bona efficaciter perficit,

Postulatio prudentiæ. Domine IESU CHRISTE, magister bone, qui sectatores tuos ad sinceram prudentiam, & prudentem sinceritatem hortatus es, monens eos, ut essent prupentes sicut serpentes, & simplices sicut columbæ; da nobis sedium tuarum assistricem sapiëntiam, quæ nobiscum sit, & nobiscum laboret, ut te finem ac scopum omnium laborum nostrorum habeamus, ut ita eos per prudentiam spiritus moderemur, ut & tibi placeant, & in omni virtute ac sanctitate promoueant, tibiq; nos tandem foelicitatis assequutione coniungant. Amen.

De discretione. §. II.

Discretio est spiritualis prudentia, qua in his, quæ ad interiora spiritus pertinent, vera à falsis; bona à malis; meliora à minoribus bonis discernimus; & his repudiatis, illa, quæ magis conferunt, acceptamus.

Hanc